

Tvang i psykiatrien kan nedbringes markant, men ikke undværes

I en ny pamflet sætter Dansk Psykiatrisk Selskab fokus på den problemstilling, at mange patienter i dag udsættes unødigt for tvang i psykiatrien.

I pamfletten ”Den nødvendige og den unødvendige tvang: et nuanceret blik på tvang i psykiatrien” sætter Dansk Psykiatrisk Selskab, DPS, bl.a. fokus på den problemstilling, at patienter i dag i betydeligt omfang udsættes unødigt for tvang i psykiatrien.

Anvendelsen af tvang ved psykisk sygdom er en afvejning af hensynet til individets frihed og hensynet til patientens og omgivelsernes sikkerhed.

”Psykosen er karakteriseret ved, at man mister virkelighedsopfattelsen og derfor kan begå handlinger, man ellers aldrig ville begå. Det gælder fx ifm. fødselspsykoser, hvor en mor kan skade sig selv eller barnet”, fortæller overlæge og formand for DPS, Gitte Ahle.

De seneste år har der fra politisk hold været et stort ønske om at nedbringe brugen af tvang. Det ønske deles ikke mindst af de læger, der bærer ansvaret for at træffe beslutning om, hvornår tvang er nødvendigt. Gitte Ahle er således overbevist om, at brugen af tvang i psykiatrien kan nedbringes markant med de rigtige tiltag.

”Hvis ønsket om at nedbringe tvang skal blive til virkelighed, må der tages udgangspunkt i de psykiske sygdommes natur og behandlingsmuligheder. Tvang kan i mange tilfælde forebygges og undgås, hvis det nødvendige personale er til rådighed. I nogle tilfælde vil tvang imidlertid være nødvendigt for at opnå den bedste og mest skånsomme behandling af patienten”, siger Gitte Ahle.

Fra bæltefiksering til tvangsmedicinering

Som det fremgår af Rigsrevisionens beretning, der udkom tidligere på året, har de seneste års indsats for at nedbringe anvendelsen af tvang i psykiatrien langt fra været en succes. Beretningen tyder derimod på, at der sker en forskubbelse, så nedbringelse af bæltefikseringer i stedet fører til en stigning i bl.a. tvangsanvendelse af beroligende medicin.

Balancen mellem frihed og sikkerhed tipper

Gitte Ahle påpeger, at der bør laves en klar sondring imellem, hvornår tvang er nødvendigt, og hvornår den opstår pga. resurseangel. I den sammenhæng er det centralt, at psykiatriloven både i ord og i praksis skaber de bedst mulige forudsætninger for at hjælpe patienter og beskytte personalet.

”Det må ikke blive tæt på umuligt for lægen at sandsynliggøre, at en patient er til fare for sig selv eller andre. Når beviset foreligger, så er skaden sket. Det har vi desværre set mange eksempler på. Og hvis balancen tipper, så individets frihed vægtes over sikkerhed, vil det skabe en personaleflugt, der øger behovet for tvangsanvendelse yderligere,” siger Gitte Ahle.